

nummer 2503 - april 2025

De Volmolen in Amersfoort

in dit nummer

- bericht van het KBO bestuur - Algemene Leden Vergadering KBO Amersfoort/Nijkerk
2
- Wonen bij de Koppelpoort
3
- Van de PCOB bestuurstafel - De PCOB jaarvergadering
4
- Bericht van Leef3.nu - Overdenking op weg naar Pasen
5
- Nieuws van de reiscommissie
6
- Muziek in Amersfoort
7
- Amersfoort aan het werk: de tabaksindustrie
8

Van de voorzitter KBO Amersfoort/Nijkerk
Ans Huijbregts-Krijnen

Het voorjaar laat zich zien en horen.

Een tijd waarin we weer energie krijgen om wat te doen. Vroeger ging je het hele huis schoonmaken. Want alles moest met Pasen schoon en helder zijn. Zelf kreeg ik deze week ook het idee van dit moet eens, en dat heeft een beurt nodig, maar ik kom nog niet veel verder dan wat lades.

De maand was alweer om en ja de Info moet weer klaar. Mijn eerste jaar als voorzitter zit er bijna op. Ik doe het met veel plezier en zorg. Het zet je ook weer aan het nadenken. Maar ga er weer voor samen met elkaar.

De wereld is aan het veranderen. We zitten in een andere tijd. Regeringsleiders en wereldleiders schreeuwen om macht, lachen anderen uit en vernederen elkaar. Waar het naar toe moet en gaat weet niemand. Laten we bidden en hopen dat ze tot bezinning komen. Want we moeten met elkaar op deze wereld leven, en het is niet alleen geld en goud wat er blinkt. De onderlinge band van en met elkaar heeft meerwaarde. Laat ons met elkaar goed doen en er zijn voor de ander. Ik wens u een mooie en goede Paastijd. Laten we hopen op een mooi voorjaar.

Uit een boekje "10 Warme zonnestrallen".

*De tuinen hebben hun bomen,
De mensen zo hun dromen,
Maar wat ze ieder kunnen geven is,
Luwte en beschutting in ons leven.*

Uitnodiging Algemene Leden Vergadering KBO Amersfoort/Nijkerk

**Donderdag 17 april om 14.00 uur
in Amersfortia - Scheltussingel**

**U krijgt bij binnenkomst het jaarverslag,
de agenda en de notulen aangereikt.**

Nadat iedereen is voorzien van koffie of thee (met wat erbij) zal de vergadering aanvangen.

Na de vergadering is er een korte pauze.

Vervolgens hebben we iets gevonden waar u bij na mag denken.

Wie de meeste antwoorden goed heeft mag zich winnaar noemen.

Misschien wint u wel een leuke paasprijs.

Het bestuur rekent op uw komst.

Graag opgeven bij Ruby Davies. Bij voorkeur per email: secretariaat@kboamersfoort.nl of tel. 06-57923007.

*Ans Huijbregts, Margreeth Sjamaar,
Jan van der Lee, Martin Palte.*

Herinnering Contributie 2025 KBO

In de NIEUWS & INFO van januari jl. bent u geïnformeerd over de contributieheffing 2025. Voor KBO leden die een machtiging hebben afgegeven is de overboeking van de contributie in begin maart automatisch geïncasseerd.

Voor de overige leden geldt:

Betaling vóór 1 april 2025, de contributie is gelijk is aan die van degenen die wel een machtiging hebben afgegeven n.l. € 26,- voor een alleenstaande en € 46,- voor een (echt)paar.

Voor **betaling na 1 april 2025** geldt een verhoogd tarief van € 28,50 voor een alleenstaand lid en € 51,- voor een (echt)paar.

Als u nog niet betaald heeft ontvang ik uw betaling graag per ommegeande.

op rekening: NL83 INGB 0002 5192 65 t.n.v.: KBO Amersfoort-Nijkerk
met de vermelding: 'Contributie 2025'

Bij voorbaat mijn dank voor uw medewerking.

Martin Palte

Penningmeester KBO Amersfoort-Nijkerk

Colofon KBO

Voorzitter: Ans Huijbregts-Krijnen

ans.krijnen47@gmail.com

Penningmeester: Martin Palte

penningmeester@kboamersfoort.nl

Bank: NL83 INGB 0002519265

t.n.v. : KBO Amersfoort-Nijkerk.

Secretariaat:

Margreeth Sjamaar

margreeth.sjamaar@hetnet.nl

Secretariaat/2e penningmeester

Ruby Davies

Leeghwater 57

3825 MR Amersfoort

06-57923607

secretariaat@kboamersfoort.nl

Ledenadministratie:

Gerard Dorrestijn

ledenadministratie@kboamersfoort.nl

Lokale Website:

www.de-senior.nl

Bezorging Magazine:

Alleen voor KBO leden:

Janny Duffels, 033-4755907

Redactie NIEUWS&INFO:

Margreeth Sjamaar

redactie-info@kboamersfoort.nl

Productie NIEUWS&INFO:

Remmelt van Heerde

Reiscommissie Elly en Joke:

Joke Pot 033 4570160

Wonen bij de Koppelpoort

Sinds 54 jaar woon ik al (schuin) tegenover de Koppelpoort.

Waarom heet die eigenlijk Koppelpoort. Het woord koppel zou kunnen slaan op dat het een gecombineerde water en landpoort is. Maar nee, de naam wijst naar het oude woord Coppel, dat gemeenschappelijke weide betekent. De weg die later langs de Eem liep werd daar ook naar genoemd Grote Koppel en aan de andere kant Kleine Koppel. Ik woon dus op de oude weidegronden van Amersfoort. Ik heb ook een keer gelezen dat de grenzen van Amersfoort niet zo precies waren afgebakend, als je bij de Koppel stond, dan was het nog Amersfoort tot zover je de witte zwanen kon zien zwemmen.

Toen we er pas kwamen wonen was het winter en als het had gesneeuwd en ik door de Koppelpoort liep had ik het idee in een oude kerstkaart terecht gekomen te zijn.

Naast de Koppelpoort staat de oude volmolen waar van oudsher geweven stof tot waterdichte kledingstof, laken, werd gevold door middel van houten stampers die aangedreven werden door water uit de Beek. Van kolenopslag werd het uiteindelijk een woonhuis voor een kunstenaar, Bertus Hylkema, beeldhouwer, houtbewerker, been- en ivoorsnijder. Ik was bevriend met zijn vrouw Ineke en ik heb ansichtkaarten gemaakt van het werk van haar man.

De enorme zolder was na zijn overlijden nog precies hetzelfde gebleven met alle werktuigen, spullen die hij had gemaakt een groot feest om er doorheen te lopen. Bij Ineke was je altijd welkom, thee, koffie of een glaasje en of eten. We zaten dan voor het raam met de glas in lood ruitjes en hadden zich op een van de torens, Ik ben er wel eens geweest tijdens een groot onweer. De regen kletterde tegen die ruitjes en het lawaai van het onweer. Wat voelden we ons dan veilig tussen die dikke muren.

In de volmolen is nu een katoendrukkerij. Alles is opgeknapt, mooi geschilderd en de zolder is onherkenbaar. Het ziet er prachtig uit, maar de sfeer van toen komt nooit meer terug.

Margreeth Sjamaar

Overleden

Mevr. M.F. Hereijgers
Mevr. M.W.R. Voskuilen- Blom
Dhr. A.W.A. Hulsebos
Mevr. H.M. Botterblom-Voskuilen
Zr. L.M. Hoogenbosch
Mevr. M.E. Souren
Mevr. J. Koole
Zr. G. van Rooijen

Wij wensen de familie, vrienden en kennissen veel sterkte.

Colofon PCOB

Voorzitter/secretaris:

J.J. van der Lee

E-mail:

jacobus.vanderlee@gmail.com

Penningmeester:

Martin Palte

Betaling contributie op

bankrekeningnummer:

NL83 INGB 0003761738

Vragen over de bezorging:

Magazine of Nieuws&Info

J.W. van Duijvenbode

Tel: 06-53169339

e-mail: janwvd@outlook.com

Locale website:

www.de-senior.nl

Van de PCOB bestuurstafel

Terugkijkend op het jaar 2024 moeten we (opnieuw) constateren dat er reden is voor zorg, gelet op het teruglopend aantal leden.

Dat is het afgelopen jaar verminderd met circa 20 tot circa 200.

In het afgelopen jaar is er een sportieve activiteit geweest (jeu de boules), een spelletjesmiddag en een Adventsmiddag. Vooral die laatste activiteit mocht zich verheugen in een grote belangstelling ook van KBO'ers.

De gevolgen van de fusie met de ANBO zijn nu al merkbaar door de vermindering van het aantal magazines. Er zijn nu plannen voor de verdere vormgeving van de fusie en de integratie van PCOB en ANBO. Op 18 maart vindt hier overleg met o.a. het bestuur van PCOB afdeling Amersfoort. In de volgende NIEUWS&INFO en in de jaarvergadering van 24 april a.s. wordt u hier nader over geïnformeerd.

Gelukkig gaat de bestuurlijke samenwerking met KBO Amersfoort/Nijkerk uitstekend. Naar mijn idee vinden onze leden het fijn dat ze mee kunnen doen met de door KBO georganiseerde activiteiten.

De penningmeester meldt dat steeds meer leden toestemming geven voor automatische afschrijving van de contributie. Fijn, want dit voorkomt dat u het vergeet of dubbel betaalt (in beide gevallen leidt dat tot veel extra werk van de penningmeester).

Hopelijk ontmoeten we elkaar op 24 april a.s. bij de algemene ledenvergadering in de Brug.

De PCOB jaarvergadering is op donderdag 24 april van 14.00 tot 16.00 in de Brug, Schuilenburgerweg 2

De agenda en de financiële stukken krijgt u bij aanvang van de vergadering en zijn ook van tevoren in te zien via www.de-senior.nl. Het tweede deel van de vergadering wordt besteed aan een zeer interessante voordracht van **Heleen Zuiderduijn** over bewegen voor ouderen. We gaan ook zelf wat eenvoudige bewegingen doen (heel leuk!). Het geheel wordt afgesloten met een drankje.

Namens het bestuur: Jan van der Lee

Overleden

Mevr. J. de Ruiter-Bakker

We wensen de familie, vrienden en kennissen veel sterkte

Herinnering

Contributie PCOB 2025

Willen degenen die de contributie PCOB voor dit jaar nog niet betaald hebben dit zo snel mogelijk alsnog doen?

**Dit betekent € 32,50 voor een individueel lid;
€ 55.- voor een echtpaar (of een ander leefverband).**

**Nog even ter herinnering ons banknummer:
NL83 INGB 0003 7617 38 t.n.v. PCOB-afdeling Amersfoort.
onder vermelding van: contributie 2025, uw postcode en huisnummer.**

Bij de leden die toestemming tot automatische afschrijving hebben gegeven heeft deze afschrijving eind februari 2025 plaats gevonden.

Martin Palte - Penningmeester PCOB

Petra Bergstra

rubriek van **Leef3.nu**

Uitgebreid advies voor een lang en prettig leven thuis

Leef3.nu, onderdeel van Beweging 3.0, zet zich in voor uw welzijn door het bieden van diensten en producten die bijdragen aan een veilig en prettig leven in uw eigen woning.

Of het nu gaat om het besparen van kosten met handige diensten aan huis, ondersteuning bij het zorgen voor anderen, of het bevorderen van vitaal ouder worden, wij helpen u graag.

Daarnaast organiseren we diverse activiteiten die deze doelen ondersteunen, zoals senioren sportlessen, informatiebijeenkomsten over nalatenschap, kooklessen, In Balans/valpreventie en gezondheidschecks.

Als extra service bieden we, bij een lidmaatschap, een gesprek met mij als Leefconsulent bij u thuis of telefonisch. In dit gesprek verkennen we samen uw wensen en behoeften aan de hand van een Leefscan.

Tijdens de gezondheidscheck van Leef3.nu testen studenten van MBO Amersfoort uw BMI, cholesterol, bloedsuiker, bloeddruk en HB-gehalte.

Dit kan handig zijn als u nog heel zelfstandig bent, maar zich goed wilt voorbereiden op de toekomst, of wanneer u merkt dat u meer hulp nodig heeft, maar toch graag de regie in eigen handen wilt houden.

Aan het einde van ons gesprek ontvangt u persoonlijk advies, afgestemd op uw situatie, zodat u met vertrouwen naar de toekomst kunt kijken.

Voor meer informatie kunt u onze website bezoeken: Zo lang en aangenaam mogelijk thuis blijven wonen,

Leef3.nu is er voor u.

Heeft u moeite om dit digitaal te regelen, bel met onze collega's van het **Klantcontactcentrum: 033-4692323**.

Overdenking op weg naar Pasen

Op de kerstmiddag hebben wij met de aanwezige leden onze boodschap

"Omzien naar elkaar, elkaar accepteren zoals hij of zij is, elkaar bemoedigen in moeilijke tijden" gedeeld.

Vandaag kreeg ik een tekst toegestuurd die daar erg mooi op aansluit.

"Een rabbi was bezig met zijn dood en vroeg God vaak om hem hemel en hel te tonen. Op een dag stemde God toe. "Kom mee," zei God. Eerst bracht God hem naar de hel. De rabbi zag een grote zaal met een rijk gedekte tafel vol heerlijk voedsel. Maar de mensen waren uitgehongerd en zagen er ellendig uit. Hun armen waren stijf en aan hun handen zaten lange lepels. Hoewel ze het voedsel konden opscheppen, konden ze het niet naar hun mond brengen. Ze verhongerden terwijl ze overvloedig te eten hadden.

Daarna toonde God de hemel.

Tot zijn verbazing zag de rabbi dezelfde situatie: een zaal, een overvloed aan voedsel, en mensen met stijve armen en lange lepels. Maar deze mensen waren gelukkig en zagen er gezond uit. Ze lachten en genoten samen. De rabbi vroeg verbaasd: "Waarom zijn deze mensen gelukkig?" God antwoordde: "Kijk beter." De rabbi zag toen dat de mensen elkaar voedden met de lange lepels, wat ze zelf niet konden eten, gaven ze aan anderen. God glimlachte: "De hel is zelfzucht, de hemel is liefde. Het verschil is niet de situatie, maar de keuze om te delen en voor elkaar te zorgen. Als iedereen voor elkaar zorgt, heeft iedereen genoeg!"

Van de redactie: Margreeth Sjamaar

Nieuws van de reiscommissie

**Op 23 april hebben wij een zeer bijzondere dagtocht.
We gaan naar België. We bezoeken de abdij van Postel.**

Bij Brasserie de Roskam in Hurwenen stoppen we voor de koffie met gebak.

Verder rijden we door de Brabantse Kempen naar Postel in België.

Daar ligt de prachtige Norbertijner abdij. De bewoners zijn volgelingen van de heilige Norbertus. Er zijn eeuwenoude gebouwen en een historische Romaanse kerk. Ons bezoek aan de abdij wordt begeleid door een deskundige gids, die uitgebreid zal vertellen over het kloosterleven van de paters.

Bij De Kaasboerin in Mol-Postel staat een driegangendiner met stoofvlees voor ons klaar.

Vervolgens volgt een rondleiding in de Abdij met een gids. Daarna kunt u de Abdijwinkel bezoeken, er is zelf gebakken brood, abdijskaas (kunt u proeven) en zelf gebrouwen bier te koop.

We verwachten rond 18.00 uur weer in Amersfoort te zijn.

Kosten voor deze dag € 61,50 pp. te voldoen op rek: NL 47 INGB 0007316757 t.n.v. KBO Amersfoort-Nijkerk.

U kunt zich opgeven bij Joke Pot: Tel. 033-4570160. **Betaling minimaal 7 dagen vóór vertrek.**

Opstapschema:

08.30 uur Holkerweg (Stastokerf),

08.40 uur Klokhuis,

08.50 uur Otto Scheltusflat,

09.00 uur Centraal Station (touringcarplaats).

Wilt u s.v.p. 15 min. vóór vertrektijd aanwezig zijn.

Elly Hakstege

In het jaaroverzicht van de reisjes mist u nog het juli reisje.

Inmiddels heb ik van Eemlandreizen de offerte gekregen.
In het kort krijgt u de gegevens van dit reisje welke ik in juni verder zal omschrijven in NIEUWS&INFO.

Dagtocht Kersen bij de Kersenhof te Raamsdonk,

kersengebak, uitleg, treintje, zak kersen. Lunch in Terheijden
Brabantse koffietafel met kroket en pauze bij landgoed Marienwaerd.

U kunt zich opgeven bij Joke Pot: T. 033-4570160.

Elly Hakstege

Muziek in Amersfoort

Het was in het jaar 2001 toen mijn dochter nog in Amsterdam werkte en ik daar vaak naar toe ging om na haar werk ergens te gaan eten en samen even een rondje Amsterdam.

Op een keer hoorde ik orgelmuziek bij het Rijks Museum. Ik dacht: 'Hoe kan dat?' spoedde mij er naar toe en zag drie accordeonisten (Bayans) en een tubaïst die o.a. de Toccata in fuga van Bach en de Jahreszeiten speelden. Het was prachtig. Er stond veel publiek en ik vond het wel een aardig idee om ze naar Amersfoort te halen om in Museum Flehite een concert te geven.

Ik was toen juist met pré pensioen en had zodoende wat meer tijd. Ik ging met de CD naar de toenmalige directeur en liet hem de CD horen. Hij was heel enthousiast en ik kreeg carte blanche om e.e.a. te organiseren.

*Huisconcert
v.l.n.r. Evgeny, Alexander, Alexey en Valeryi*

Het concert was een reuze succes en dat was het begin van een langdurige relatie met die Russische musici die nog steeds voortduurt.

Ik ben een soort impresario geworden, legde de contacten met mensen die hen wilden inhuren en daardoor kwam ik op leuke locaties, kreeg een uitnodiging van Henk van Os om met hen in Groningen te komen, waar ze hebben gespeeld op de opening van 'Het Russisch Landschap' in het Gronings Museum. Op modeshows, festiviteiten in parken o.a. in Amsterdam, Zwolle enz. overal ging ik mee en genoot ervan.

Omdat ze een slechte behuizing hadden in Amsterdam kwamen ze bij ons logeren, maar al gauw was het hun vaste woonplek. Wij hadden een ruime kamer op zolder waar ze met z'n drieën sliepen en soms met vier. Een wanklink hebben wij helemaal nooit gehoord. Het was druk, maar reuze gezellig. Om 10.00 uur 's avonds kwamen ze meestal thuis en dan kookte ik nog voor hen (Russen eten graag) en dan zaten we heel gezellig nog de gebeurtenissen van de dag te bespreken.

Zo ging het twee zomers lang. In de winter gingen ze een paar maanden terug naar Rusland. In latere jaren kwamen de vrouwen erbij. Om de beurt met vakantie en later kwam een van hen, die net afgestudeerd was aan het conservatorium als concertpianiste, ook bij ons inwonen, zodat we een aparte kamer moesten inrichten.

Omdat zij vaak kookte aten we regelmatig Russisch in die dagen. We gaven ook soms huisconcerten voor vrienden. Bovendien genoten wij dagelijks van het pianospel.

*Pianoconcert
van Natalia Alexeeva*

Omdat in Nederland geen toekomst voor hen was zijn twee van hen gaan studeren aan het conservatorium van Gent en afgestudeerd en zijn ze nu Belgisch staatsburger. Ze hebben een eigen orkest, een van hen heeft zich gespecialiseerd in zang, een echte Russische bas en zingt, naast zijn orkest als solist in de opera van Antwerpen, de andere heeft een baan als muziekleraar op scholen, ook een eigen orkest en treedt ook nog op bij diverse bands zoals een klezmerorkest.

De kinderen groeien op in een zekere luxe en hebben er geen besef van hoe hard hun ouders hebben moeten vechten voor alles. De andere twee zijn terug gegaan naar Rusland, een als directeur van het conservatorium en de ander als solist in een orkest.

Maar contacten met Rusland zijn tegenwoordig een beetje moeilijk. Met de Belgische Russen heb ik nog steeds een heel leuk contact en af en toe is er een logeerpartijtje bij hen of bij ons.

Margreth Sjamaar

Amersfoort aan het werk: de tabaksindustrie

In Europa kende men vóór 1500 geen tabak. Dat kwam pas, nadat Columbus Amerika had ontdekt. Rond 1600 was tabak in Europa ingeburgerd en werd pijproken een geliefde bezigheid.

Maar tabak was duur, omdat deze uit Amerika moest komen. Daarom wilde men ook in Nederland tabak gaan telen. In Amersfoort was de bierindustrie op zijn retour en men verwachtte van tabak een nieuwe bron van inkomsten.

Eind 17e eeuw waren er in Amersfoort al 200 telers. De joodse families Cohen en Italiaander werden belangrijke tabakstelers en -handelaars. De 'tabaksplanterijen' lagen voornamelijk in het gebied langs de Hogeweg tot aan de Liendertseweg. Het stond daar vol met droogschuren. Later, toen de tabaksteelt zich verder uitbreidde, werden er ook in de binnenstad op zolders van grote gebouwen tabaksbladeren te droge gehangen. Onder andere in Huis Prattenburg, de St. Aegtenkapel, op de zolder van het Stadhuis en waarschijnlijk zelfs in de St Joriskerk.

Een aantal panden in de Amersfoortse binnenstad zijn door de rijke familie Cohen gebouwd met winsten uit de tabakshandel, zoals het Huis met de paarse ruitjes en het oude Stadhuis aan de Westsingel

Op de Kamp staat nog steeds de 'Snuifmolen'. Een gevelsteen verwijst naar de oorspronkelijke functie van het pand: het produceren van snuiftabak. In de Coninckstraat is hotel 'De Tabaksplant' gevestigd in een voormalig 17e eeuws tabakspakhuis. En in Leusden herinneren de namen 'Tabaksteeg' en 'Cohensteeg' aan de vroegere tabaksteelt.

De tabaksteelt breidde zich nog verder uit in de Gelderse Vallei, die een van de belangrijkste tabaksgebieden in ons land werd. Toen in de tweede helft van de 18e eeuw het snuiven van tabak populair werd, exporteerde Amersfoort meer dan de helft van de tabaksofbrengst naar andere West-Europese landen.

In de 20e eeuw begon de opmars van sigaren en sigaretten. Daardoor raakte de Amersfoortse tabaksteelt in verval. Want die tabak was wel geschikt als snuif-, pruim- en pijptabak, maar niet voor sigaren en sigaretten.

Een schimmelziekte maakte trouwens in 1959 een definitief einde aan de tabaksteelt in Nederland. Er bleven in de regio echter nog wel enkele bekende sigarenfabrieken in bedrijf, zoals 'Ritmeester' en 'Panter' uit Veenendaal, 'Schimmelpenninck' in Wageningen en in Amersfoort de 'SOPLA' fabriek: 'Steeds Onder Prima Leiding Aangemaakt', maar in de volksmond: 'Stinkt Ontzettend, Pak Liever Andere'.

Doordat uiteindelijk de productie van sigaren verplaatst werd naar lage-lonen landen, verdween veel werkgelegenheid en waren de meeste fabrieken in de jaren '70 van de vorige eeuw gesloten.

Wim Sweers, Gilde Amersfoort

Uiterlijk kopij inleveren in 2025 en verschijningsdatum

nummer	kopij vòòr	bezorging op
2504 - mei	14 april	1 mei
2505 - juni	12 mei	ca. 29 mei
2506 - juli/augustus	7 juni (9 juni is pinksteren)	26 juni

U kunt de vorige edities
van ons blad bekijken op

www.de-senior.nl